
Felieton

Notes dziennikarza

Informacje podstawowe

Felieton (fr. *feuilleton* - zeszytik, odcinek powieści), specyficzny rodzaj publicystyki, **krótki utwór dziennikarski** (prasowy, radiowy, telewizyjny) utrzymany w osobistym tonie, lekki w formie, wyrażający - często skrajnie złośliwie - osobisty punkt widzenia autora. Charakterystyczne jest częste i sprawne "prześlizgiwanie" się po temacie.

- Gatunek ten wprowadzony został w XIX wieku na łamach francuskiego "Journal des Débats". Felieton jest zwykle umieszczany na stałej kolumnie (tzn. stronie gazety lub czasopisma - stąd po angielsku stały felietonista to columnist), zwanej kolumną felietonową.
- Do felietonów zaliczane są również stałe rubryki zawierające rysunki satyryczne (tzw. felietony rysunkowe). Obecne są najczęściej w polskich tygodnikach, ale również w dziennikach.
- Felieton to *drobny utwór publicystyczny o różnorodnej tematyce, utrzymany w lekkiej żywej formie, zamieszczany w prasie lub wygłaszany w radiu czy telewizji* (Mały słownik języka polskiego), a publicystyka to piśmiennictwo, którego treścią są aktualne problemy życia społecznego, politycznego, gospodarczego, kulturalnego. Felieton może być zapisany w formie dialogu, monologu, przypowieści; na ogół treści podaje się w 1. osobie. Treścią felietonu może być sprawozdanie sportowe czy sądowe, recenzja teatralna czy filmowa, krytyka czy pochwała obyczajów – dosłownie wszystko, byle podane stylistyką żywą, satyryczną, ironiczną lub żartobliwą.

Cechy felietonu:

- aktualna tematyka
- tematyczna dowolność
- stylistyczna swoboda wypowiedzi (chętnie sięga po różne style, po artystyczne środki wyrazu, po ironię, satyrę, paszkwil, groteskę, kalambury i wszystkie inne gatunki wypowiedzi) – często prowadząca do kontaminacji różnych form, stylów, etc.
- dowolność kompozycyjna
- subiektywizm
- indywidualizacja stylu wypowiedzi
- konceptyzm, zaskakujące pomysły
- żywiołowość, barwność
- lekkość
- osobistość (autor wybiera ważki dla niego temat, dzieli się z czytelnikiem opinią, skojarzeniami, obnaża swoje zdolności analityczne, chwali się swoją wnikliwością)
- krytyczne spojrzenie na rzeczywistość
- zaangażowanie czytelników, nakłonienie ich do aktywności
- cykliczność
- artyzm służy celom publicystycznym

Etapy pracy nad felietonem:

- Wybór tematu
W żadnym wypadku nie może być neutralny dla autora. Jeśli potrafisz zachować obiektywizm, to lepiej wybierz inny. Wybrany temat musi również umożliwić autorowi dokonanie uogólnień na inne przypadki.
- Wybór adresata
Z pozoru banalny, jednak w gruncie rzeczy - kluczowy. To wybór adresata determinuje (przynajmniej powinien) ukształtowanie stylistyczne, kompozycyjne i kulturowe felietonu. (Pisząc do prostego człowieka, nie wymagaj od niego znajomości np. Boskiej komedii Dantego, nie karz mu zbyt wiele się domyślać, bo twój tekst najzwyczajniej w świecie odrzuci).
- Wybór celu felietonu
Wszystko co mówisz, co piszesz jest komunikatem, który został wysłany przez kogoś do kogoś w jakimś celu. Musisz na tym etapie odpowiedzieć sobie na pytanie: po co Ty chcesz do wybranego Adresata napisać Tekst o takim, a takim problemie? Co chcesz w ten sposób osiągnąć?
- Wybór formy felietonu:
  - * satyryczny - na ogół wymaga czytelnika odczytanego, inteligentnego (istnieje ryzyko nie rozpoznania ironii), chyba, że jest to jarmarczny, niewyszukany humor.
  - * logiczny - wymaga zdecydowanie czytelnika ze skłonnościami do logicznego myślenia, o otwartym umyśle, dopuszczającym inne racje.
  - * emocjonalny - trafi do każdego, najłatwiej do kobiet - istot zdecydowanie bardziej wrażliwych niż mężczyźni